

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника
10 сот.
На провінції
12 сот.
В-зайнятих терит.
різні 7 коп.

ЕКОНОМІЧНО-СУСПІЛЬНА й ЛІТЕРАТУРНА ЧАСОПИСЬ. (Редакція) Руська ч. 3)

Виходить щодня крім понеділка

Відомості	Відомості
На рік	24 —
На півроку	12 —
На чвертьроку	6 —
На місяць	2 —

Відомості	Відомості
В краю держави	32 —
В інших державах	16 —
В інших державах	8 —
В інших державах	2 —

Відомості	Відомості
В Німеччині	15 —
В Америці	15 —
В інших державах	15 —

Польська терпимість і справедливість.

Як ми вже вчора доносили — відбули ся минулої неділі у Львові публічні збори в цілі привернення міської самоуправи. — На зборах промовляв в імені Українців др. Михайло Лозинський. Навязуючи до промови передбесідника посла Діаманда про воскресє Польщі, яка повинна бути опєрґа на демократичній справедливості, виткнув др. Лозинський Полякам бажанє анектувати для Польщі східну Галичину. Перейшовши до львівських відносин, речник Українців застеріг ся проти привернення давньої Ради, в якій не було ані одного Українця і заявив, що Українці тільки тоді згодять ся на нові вибори, коли будуть мати запевненє, що з виборів вийде Рада, в якій Українці матимуть заступництво, відповідне своїй чисельности, а також відповідне місце в управі міста.

Свою промову виголосив др. Лозинський на українській мові. — Та не обійшло ся без пригод. Коли тільки Поляки почули українське слово, стали кричати, псикати, протестувати проти уживаня української мови на зборах львівських горожан.

Отсим своїм поведєнем заявила польська львівська інтеліґєнція громада як найкрасше свою національну нетерпимість, недостачу якої-небудь суспільної справедливості, а тим самим і свою політичну незрілість до культурного пожитя з иншими народностями.

Збори не були виключно польських горожан, а загальні, всіх хорожан Львова, отже Українці мали не тільки право на них явити ся, але й промовляти.

А що Українців є у Львові бодай 40 процент, отже мав повне право др. Лозинський говорити по українськи.

І таку нетерпимість до українського слова проявляє польська інтеліґєнція в столиці східної Галичини, отже на українській землі!

Коли рівночасно наші закордонні брати признають заведи може трьом процентам польського населєня на Україні повні національні права, галицькі Поляки уряджують дикий вереск, коли почують на українській землі українське слово! — Добра наука для закордону. Гарна для нас перспектива на випадок прилучєня нас до польського королівства.

Мало сього. — Один з польських бесідників, п. Верещинський, пішов ще далше і публічно заявив, що Поляки все були супроти Українців справедливі і такими будуть далше, — що нікого не кривдили і кривдити ніколи не будуть.

Отже все, що ми витерпіли від 1340 року почавши, се не була кривда, се була справедливість! І панованє Казимирів і панованє Ягайлів, і панованє шляхти, і панованє магнатів, і вкінці панованє намісників — се все було після справедливості.

Ціла історія України пофальшована, живдева ненависть українського народу до Поляків, викликана штучно, хмельниччина, стара і нова „гайдамаччина“ нічим неоправдана!

Такий зловбий удар в лице історії і правді, і о перед інтеліґєнтними слухачами, можливо хіба тільки у „działacza wschodnich kresów“...

Ще про польське питанє.

БЕЛІН. „Germania“ пише, що польське питанє буде далі предметом дебат головної комісії в німецькєм парламенті в днях 18 і 19 с. м.

ПРАГА. Кореспондент „Narodni x Listів“ доносить з Відня: Мимо всього в австрійській Раді державній справа відданя Галичини польському королівству є далі головною точкою програми Кабінет відєнський далі працює над тою справою, а гр. Чернін клопочє ся, щоби Німеччина згодила ся на той плян.

Що до австрійського парламенту, то його згода не становити-ме перешкоди у виконаню пляну і коли варшавський сейм вибере цїсаря Карла польським королем, Галичину прилучать до Польщі навіть проти волі Ради державної.

Торги йдуть лише о рекомпєнзату для Німців і Мадярів.

Мадяри мають дістати не лише Буковину, але й Боснію та Герцєговину, ба навіть північні окраїни Сербії.

Українці одержуть повну самоуправу.

Ті випадки не вдовольють зовсім Українців, а др. Кость Левицький (!) має вибратись до краю, — щоби успокоїти обурєне українського народу.

В і й н а.

Завішенє оружя.

Конґрес робітничо-жовнірських рад прийняв предложєнє що-до заклєчення демократичного, справедливого мира без анексії і контрибуцій і тримісячне завішенє оружя для ведєня перєговорів.

Корнілов на волі!

Доносять, що більшість московської залоги заявила ся за тимчасовим правительством в хвїлі, коли в Кремлі вивязала ся борба з большевиками. Корнілов втік з вязниці і прибув до Москви. Як зачувати, Родзянко має там утворити правительство. На домаганє генерала Калєдіна Корнілов проголосив себе отаманом всего козацтва. Всі помірковані соціалісти покинули Смоленський інститут і зєдинились з комітетом громадського добра, на чолі котрого стоїть по садник Петрограду Шредер.

Один з членів революційного комітету воєнного подєв се до відомо на конґресі робітничо-жовнірських рад і сказав: зробимо все, щоби обмивути пролив крови.

Побіда Керєнського.

(Власна телеґрама).

ВІДЕНЬ. Стокгольмське кореспондєнційне бюро доносить, що тамошнє посольство мало дістати телеґраму з Петрограду, після якої близько столиці відбув ся кровавий бій з військами большевиків. Керєнський мав вийти побідником. Англійське посольство дістало відомість що Корнілов вмащєрував до Петрограду. Стокгольмське телеґрафічне бюро доносить урядово, що Керєнський по кровавій битві побідив.

Німеччина має два мільйони полонєних.

БЕРЛІН. Дєвєники доносять: В наслідок поводженя в Італії число наших полонєних перєйшло рекордєвє число двох мільйонів. Нам не обияті полонєні, котрих якраз транспортують.

Большевики приятєлями Німєччини.

РОТТЕРДАМ. „N Rotterdam Courant“ доно сить з Лондону, що прєса обговорюючи події в Росії, підчеркує вправді одностороннє жєредо всїх відомостей, але признає поважнє значєнє положєня. „Times“ пише: що альянти в тіх хвїли не богато можуть зробити для Росії. Вони мусять обмежити ся до того, що тільки пра глядають ся тій смертєльній борбі і потїшають ся думкою, що тепєрішній настрій не є певно правдивим настроєм Росії. Годі повірити, щоби правдива Росія заклєчила коли небудь окремих мир. „Morning Post“ сєвєрджує, що прихильники Ленїна сє зєклєйровані вороги коалїції і отверті приятєлі Німєччини.

Завданєм альянтів є „певними середниками“ зєднати собі серця „властивого“ російського народу і тих живєл, що вірні справі альянтів. Ві римо — кінчить „Morning Post“ — що в тім ділі як Зєднєні Дєржави, так і Японія пока жуть свою нову уґрунтовану приязнь і що Фран ція та Англія зможуть витворити нову росій ську політику на звалищах давньої.

Евакуація Венеції.

Journal de Genève довідує ся, що евакуація Венеції вже зачала ся.

Норвеґія проти умови з Аме рикою.

ХРИСТІАНІЯ. (Таб.). В часі нарад над американською нотою президент Storthingu ска зав, що умова з Америкою була би за дорого перецїначена, коли мала би потягнута за собою заклєченє неутральности і зїрване з рєштов пів ноци. Ми втратили би — говорив — більше дібр на півночі через зїрване з нею, чим зискали би черєв доставу поживи з Америки. Думку мира граба більше цїнити, як війну, бо сє найбільша і найліпша думка будучности.

Новий німецький віцєканцлер.

БЕРЛІН. (Таб.). Цїсар іменував віртембер ського тайного радника Фридриха Паєра заступником канцлера і надав йому характер дійсного тайного радника з титулом ексєнєнції.

Англія боїть ся наїзду.

БЕРНО. Лєорд Френч сказав на зборах добровольців мотоциклїстів в Лондоні: Не мо жємо знати, чи нашою будучою несподіванкою не буде наїзд на Англію. Кождий жовнір нав чив ся вже того, що на війні бувають несподі ванки. Знаєтє останну несподіванку, може най більшу, а саме те, що тепєр дієть ся в північній Італії. Дуже можливо, що діждемо ся на їзду на Англію. Бажаю, щоби ви зрозумїли, що сє рішучо в крузі можливості; з сього дня нас виходить, що мусимо на всео пригото вити ся.

З італійського фронту.

В зрозуміню окрилюючих операцій осеред них держав, італійська команда стараєсь увіль нити ся від щораз більше стискаючих оковів союзників. В тіх цілях італійські задні сторожі ставляють щораз більший опір, передовсім про являють сє крайні кінці плати Італійської армії. В області Семи Гір більші відділи шестої ар мії (альпїністи) пробували протинаступів і справ ді відєсли деякі дрібні місцеві успіхи. Але вскорі те втратили в наслідок ходу боїв на су сїдних відтинках. Так ставили Італійці завязий

Краєвий Союз Кредитовий

у Львові, Ринок ч. 10.

приймає
субскрип-
ційні зго-
лошення на

УП. Австрійську Воєнну Позичку

на умовах поданих в урядовім проспекті. — Дотичні друки і по-
учення розсилаєть ся і можна їх дістати також в Союзних стова-
рищенях. — Союзні стоварищення зовольть надсилати субскрип-
ційні зголошення виключно до нас. 3-5

опір на гірських областях на Cordevolle і над
горішню Піавою. Всюди той опір зломано. Ви-
суваючі ся з гір відділи союзних військ дій-
шли вже до кітліни Белюно і заняли місто
той самої назви, через що вкінці відтіяло іта-
лійські відділи, що буть ся в горішній долині
Піави. Число полонених росло. Доходить вже
до числа 300.000. На лівім крилі наступаючого
фронту згромадили Італійці більші сили над
долиною Піавою. Вони хотять там тим чином
уможливити передовсім союзним військам пе-
рефорсоване ріки кело Сугесана Понте ді Піа-
ве і Санта Дона ді Піаве. В області Тровіза
стверджено рівнож більше число італійських
військ. Але і опір над Піавою має тільки зна-
чине боїв відступаючих військ при помочи за-
дніх сторожей. Італійці освоюють відступаючи
з гір своє військо до області Парсано. Заняттям
Белюно дук, що окружає Італійців, знов скоро-
тив ся. Фронт союзників беручи загально ско-
ротив ся о 150 км. в 18 днях від Асті до
моря. Тому що втрати союзників, передовсім
в часі битв на долах, в розмірно малі, через то
скорочене фронту війська на нім скуплюють ся
і ддятого натиск на противника ставь щораз
сильніший, передовсім, що в італійським вій-
ську зникає тимчасом вже дві тактичні одини-
ці, а се друга італійська армія і армія Карнея.
Рештки сих армій приділено до сусідних. Тре-
ту армію князя Аості і четверту получено ор-
ганічно. Операції союзних військ мають і даль-
ше перебіг корисний і плановий.

І так в Оломецькій губернії на 40.000 по-
лонених згинуло понад 10.000, переважно на
шкорбут, а решта кашки на ціле жите. В Са-
марській Тоцьку на 17.000 змерло понад 9.000
на тиф. В тобольській губернії 2000 полонених
поміщено в землянках — всі померли на тиф.
Коло Оренбурга в землянках, в яких були по-
міщені полонені, знайшов один американський
лікар, що дістав ся туди з трудом, 50 при-
судників, 40 прц. отемнілих. В Скобелеві помер-
ло протягом двох місяців понад 3000 людей. В
Самарканді в Туркестані згинуло понад 5050
полонених від малярії. В Лівонії з тифної епі-
демії померло 10 прц. з кількох тисяч.

В Уфимській губернії в Іванівській фабри-
ці хворувало 10.000 полонених.

В концентраційних таборах умирає стало
найбільший процент полонених інтелігентів з
вижаження, на сухоти. В Сибірі, в Ново Микола-
ївську, з тифної епідемії згинуло на 15000 по-
лонених, що були в таборі, протягом 3 місяців
8000 жовнів, 27 медиків і кількох лікарів. В
Красноярську на 12000 згинуло 5000 також від
тифа.

В Євсейській Каньську весною 1916 р. ви-
бух шкорбут; захорувало відразу 600; епідемію
здушено, померло около сотки. Після статисти-
ки веденої дром Батерсм, в таборі в Верхнеу-
ліську на 80000 полонених, без епідемії, про-
тягом року смертних випадків було 4000: най-
більший процент то гімназійна молодіж зсухит,
з лихого відкормлювання і негігієнічних умов.

Страшне положення полонених — інвалідів
в бараках коло Огана в р. 1915. Більшість їх
без рук і без ніг, з повдириваними шками, по-
вибиваними зубами. Деяких треба годувати в
лежачій позипії, але годувати їх нема кому. Ін-
валіди без рук їдять як звірята. Беззубні ви-
рають з голоду. Більшість з них се Чехи і У-
країнці.

На Сибірі.

На східній Сибірі паводить ся полоненням.
Бодай тепер, далеко гірше, як в європейській
Росії. Але се доперва в останніх часах, бо пе-
редше було і там кепсько, як бачимо із звідо-
млень дра Круговського з Красноярська.

„Можна би думати — говорить др Кру-
товський, — що воєнні полонені на Сибірі
в гірших санітарних умовах, та я, на жаль, не
можу сього сказати про тих полонених, що
прибули з Красноярська в 1915 р. по занятю
Львова нашими військами. Просто з зелізниці,
без лікарських оглядин гіано полонених сотка-
ми до місточка, де до неупаджених і не-
приготованих бараків владжено брудних, об-
дертих так, як їх взято з окопів. Тому що при-
силано їх три рази більше, чим належало ся
з огляду на скількість місць в бараках, то до-
роблено додатково третій поверх лежаньк всу-
переч гігієнічним принципам. Содоми, хоч і в
Сибірі подостатком, не давали зовсім. Біля ім
не змінювано. Я сам прийняв у себе в шпитали
— говорить др Крутовський — одного з тих
полонених, молодого студента, котрого тіло,
коли скинув сорочку, представляло одну вели-
ку рану вижертую наскоми, а його сорочка,
кинена на підлогу, рухала ся від роїв наско-
ми, що в ній гніздили ся. Вислідом того бру-
ду, в полученю з лихим відживлюванем, була
тифна епідемія, що почала ся ширити надзви-
чайно скоро. Зразу помішувано хорих в вій-
ськових шпиталях, але вкортці, коли сотки хо-
рих почали денно прибувати, нестало місця
і перестали ними опікувати ся.

Тут представляє др Кр. страшний образ,
знаний вже нам з попередніх описів. Ратували
нешасних австрійські лікарі число 37. І тут де-
зінфекції годі було перовести: лікарі позара-
жували ся, 5 померло; була така хвиля, що
із всіх — тільки двох було здорових. Вони об-
слуговували 1500 недужих. Смерть почала косити
масами. З урядового рапорту відомо, що в но-
чі умирало від 40 до 45 полонених.

Дальше представляє др Крутовський, як
в небезпечних хвилях, що вимагають негайного
рішення, ходять „бумаги“ від інстанції до ін-
станції. В отсих „бумагах“ і лежить головна
причина тих страшних епідемій між полонени-
ми. Др Крутовський оповідає, як в однім мно-
голюднім таборі в часі епідемії, коли умирало
денно більше число полонених, а було тільки
трех грабарів „бумаги“ в справі поховання тру-
пів ходили цілими тижнями по різних канце-
ляріях, а тимчасом всі трупи складано на од-

ну купу. Подібна історія повторила ся ще в од-
нім таборі, в Сретенську, де перебуває 30.000
полонених і де умерло на тиф кілька тисяч
бранців.

Віт грудня 1914 до марта 1915 панувала
епідемія тифу в Новомиколаївську, привезена
парією Турків з Кавказу, а про котру ми зга-
дували вже передше. Полонені, наочні свідки,
оповідали делегати епідемії з часів побуту
в тих страшних домах зарази, де здорові і не-
дужі були змушені мешкати кілька місяців
з трупами й коначними. Трупи валяди ся всю-
ди по підлозі, на тапчанах, під плотами,
в дверех — де хто впав мертвий, так і лежав
якийсь час.

Деякі полонені втікали з бараків до міста,
але не маючи документів, без гроша, з п'ятном
зараженого барака, не могли знайти нігде захи-
сту ані опіки. Ховали ся по норах, вкриваю-
чись перед поліцією і нерас вичерпані, по кіль-
катижневій мандрівці вертали в розпучі до ба-
раків. І тут наочні свідки стверджують факт,
що добачеь зарази впали передовсім інтелі-
генти жовнів, призвичаєні до інших умов
життя; ослаблені організми були податною по-
чвою для тифа. Один за другим, як косою
підтяті лани, падали десятки і сотки молодіжи
академічної і гімназійної, не одержавши ні
звідки помочи.

НОВИНКИ

— В крехівській монастирі зареєстровано
всі дзвони. Три найбільші зареєстровані в серп-
ни сего року, заслуговували на пошадку з огляду
на їх артистичну і історичну вартість. Наймен-
ший з них з 1633-го року, видом подобав на
грушку, а металічним голосом, видом і арти-
стичним викінченням пригадував „Димитрія“ з
церкви св. Юрія у Львові. — Мабуть він був
перелитий зі старшого дзвона, що був свідком
красних часів для української церкви в Гали-
чині. Довкруга була латинська надпись: Laudate
Dominum in cimbali bene sonantibus.

Відший від него був дзвін з року 1671,
також дуже гарно викінчений, а найбільший з
1746 го року, прикрашений написами і вишкми
з текстів св. Письма на церковно-славянській
мові. — Дзвони ті були гарно згармонізовані, а
їх гармонійність і викінчене свідкують про ве-
ликий артистичний талант місцевих монахів.

— Генеральний Секретар фінансів проф.
Туган Барановський у скарбовій палаті. Як до-
носить „Р. С.“ з 9. X. а Каїва під датою 7. X.
Генеральний секретар фінансів проф. Туган-Ба-
рановський відвідав скарбову палату, де йому
представили ся управителі скарбової палати та
всі служащі палати. — Туган Барановський ви-
голосив промову, в якій вказав, що місцеві ін-
ституції підчиняють ся краєвій власті — Генер-
альному Секретаріатові, до котрого повинні
звертати ся в усіх тих випадках, в яких дав-
нійше звертали ся до міністерства.

Туган-Барановський зазначив, що Генер-
Секретаріат совсім не змагає до насильної укра-
їнізації краю, а полишає повну свободу розви-
тку всім національностям, що живуть на Украї-
ні. Однак з огляду на те, що українська мова
стає офіційною мовою інституцій на Україні,
Генеральний Секретаріат зносить меть ся з під-
чиненими інституціями тільки на українській
мові (ВСУ).

— Кому вірити? У Відні розійшла ся
чутка, що міністер др Іван Горбачевський зго-
лосив свою думку, мотивуючи свій крок тим,
що Українець не може брати участі в прави-
тельстві держави, від якої вишло предложене
здати Польщі українську Східну Галичину. Рі-
вночасно посол Микола Василько на засіданю
Союза українських парламентарних і соймових
послів Буковини зложив відому вже нам заяву,
в якій сказав: „Я маю переконане, що в сій
справі (прилучення Східної Галичини до Поль-
щі) не заключено ніякого договору та що вду-
чене Східної Галичини до польського королів-
ства не було навіть взяте під увагу, — тому
ми, австрійські Українці, не маємо ніякої при-
чини нашу добре обдуману, традиційну, в сер-
ціях нашого населення вкорінену австрійську
орієнтацію, повісити на кілок“. — Кому тепер
вірити, як саме маєть ся річ? Чи членови ко-
ронної ради, міністрови, чи Василькови?

Наші полонені в Росії.

В інших сторонах.

Ще кілька примірів жорстокости з інших
сторін.

В Ташкенті прим. бували вериді випадки,
що за кару змушувано полонених в часі 50 ст.
спеки стояти по кілька годин на сонци з від-
критими головами і з мішками піску або цегли
на плечах.

В Солікамську хвалив ся Н. В. перед деле-
гатами, що офіцерам не горорив инакше, як
сукии син, а жовніври не говорять инакше до
офіцерів тільки „ти“. — Інтелігентних хлопців
від 16 до 18 літ, нуждених і виснажених над-
мірною працею, буть і змешують ім порції о-
бідів за не досить добре виконану роботу.
Жандарми пильнують на роботах, щоби полоне-
ні за власні грші не купували собі ліпшого
харчу, пояснюючи, що після приписів полонені
не мають на те права; пильнують також, щоби
полонені, котрі осягають на приватних роботах,
не діставали і там ліпшого харчу, як те що
приписує воєнна рада.

В наслідок такого правтикованя психічний
стан полонених страшно пригноблений, часто
ненормальний.

Серб Марко Кісич з Тобольської губернії
пише: „Обідають ся з нами не по людському;
ліпша в'язниця, бо там хоч їсти дають, — я не
прошу о річо, коби ми тільки живими могли о-
стати до кінця війни“.

На полудни продають полонених гімнази-
стів з рук до рук, як худобу до роботи на село.
Через те під тягарем тих трудів, які переходять
їх сили, вмирають цілими громадами. Психічні
і нервові недуги доводять многих до само-
убийства.

Ще один доказ жорстокости дикої люд-
ської бестії: в початках війни 1914 го року в
околицях Нижнього Новгороду, підпочені рат-
ники в ночі підпалили барак з полоненими:
входові двері були затарасовані так, що ані од-
ний не міг з полум'яним видобути ся. Згинули
всі, в числі кілька сот.

Власти не тільки не покарали винних, але
не перевели жадного слідства, бо уважали те
загально високо патріотичним ділом.

Проба статистики смертності.

Числа, які наводимо, не дають нам повно-
го образу спустошення, бо се тільки мала части-
на діяльності. Власти вводи старають ся укри-
ти правдивий стан в добре зрозумілім власнім
інтересі. Сі числа радше далеко менші, як при-
більшені, урядових обчислень ніяких нема, ані
нікому не позволено їх робити.

Найдешевше жерело

обезпеки на житє враз з суб-
скрипцією на 7-му военну по-
зичку є безумовно тільки

ц. к. Австрійський військовий
фонд для вдів і сиріт.

Безплатні інформації: Львів, Словацького ч. 16. II. поверх.

— Десять тисяч воєнних сурогатів. В Берліні є уряд перевірки воєнних сурогатів. Оже досі записав він 10.000 сурогатів, котрі перейшли від початку війни через його руки. З них було 7.000, котрі мали заступити різного рода живність. Та не всі показали ся здатними до того.

— Зелізнича пригода. На станції Підгірці. Пламів ударив ся тягаровий поїзд з шибуючою паровою машиною. Жертвою впаав кондуктор Млейна та пару возів нафти.

— Українсько-польська ідилія?!. Московська „Gazeta polska“ доносить: Присутність Поляків на українським вечір! викликала велике одушевлення. Далі описує часопис ідилічні взаємини між Поляками і Українцями в Росії на тлі відношення Ц. У. Ради до Поляків.

— Конкурс на українські стипендії. З Праги пишуть: Комітет помочи для української шкільної молодіжи в Празі оголошує конкурс на дві стипендії по 150 К. 1 на чотири по 100 К., о котрі можуть старати ся студенти університетів і політехніки та ученики гімназій і шкіл реальних. До подав'я мусять бути допущені свідчення з добрими успіхами в науках і свідчення убожества. Подана без свідчень безцінна! Першество мають члени протизлочотного товариства „Відроджене“. Для звороту свідочт має бути додана коверта з докладною адресою і з надіпленнями поштовими марками. Подання приймають ся найпальше до 15-го грудня с. р. під адресою: Hořat Dr. I Puluj in Prag — Smichov, Fibichgasse 1268.

— З губерньського українського зїзду Слобожанщини. „Вірженія Відомости“ з 10 жовтня н. ст. доносять з Харкова під датою попереднього дня: Губерньський український зїзд ухвалив постанову про необхідність усунення з харківської катедри архієпископа Автоія. Резолюція находит ся у звязку з обговоренням ролі духовенства в теперішній хвилі.

Зїзд признає необхідним прилучення харківської губернії і деяких повітів курської і воронізької до автономної України.

В Харкові основується в найкоротшій часі Слобожанська Рада з філіями в повітах і воєводствах

— Литовська конференція в Швейцарії. В Швейцарії, як доносить бюро Волфа, радиж литовська конференція, в якій беруть участь відпоручники литовської краєвої ради в Вільні і литовських заграничних організацій в Швейцарії, Росії і Америці. Проводить Скегона, президент литовської краєвої ради, що прибув недавно з кількома членами краєвої ради з Вільні до Швейцарії. Між партіями, репрезентованими на конференції, є цілковита згода. Литовську краєву раду признано на конференції найвищою інстанцією цілого литовського народу і всіх організацій. Випрацьовано вичерпуючу програму. Конференція є думки, що краєва рада мусить передовсім почати енергічну практичну діяльність в краю, щоби поліпшити положення народу і поперти його розвій. Конференція радить даліше.

— Крамарж до чеської мокодїжи. В першій числі видавництва для чеського словацької молодіжи п. з. „Mlada generace“ оголошує др Крамарж вступну статю, в котрій переказує славянській молодіжи як примір гідний до наслідування молодіж французьку, що по добі духовної порожнечі під конець минушого століття, дійла тепер до розцвітту під зглядом духовним і фізичним. Нині вона відзначає ся як свіжістю, так і силою чуття, спосібністю діла, помисловістю і готовістю до жертв. Автор взиває до розваги, занеання фраз і покинення легковірности.

— Новий універсал. Як доносить „Р. С.“ з 9. X. з Києва під датою 7. X., Генеральний Секретаріат постановив опублікувати новий, третій з ряду універсал до насеня України з вилуженням завдань краєвого правительства. Крім універсалу Секретаріат видає декларацію.

— Відзначення за виратованє цісаря. Цісар надав відзначення всім особам, котрі заслужили ся в виратованю його з небезпеки втоплення. Кн. Феліксони Пармі надав золоту медаль хоробрости для офіцерів, а жовнірам Райзеніхлерови і Темкови золоту медаль хоробрости.

— Вільне козацтво на Генеральнім Секретаріаті. Генеральний Секретаріат розглядає внесену Ген. Комітетом справу про організацію на Україні вільного козацтва; окремих озброєних народних військових відділів для підтримання ладу. („Русское Слово“).

— Обезпеченє в 7-й воєнній позичці. Звертаємо увагу на оголошенє ц. к. австрійського фонду вдів і сиріт в справі найкорисніших і найдогідніших умов на обезпеченє в 7-й воєнній позичці.

Виясненя дають уповажнені Мужі довіря і Бюро ц. к. австрійського Фонду для вдів і сиріт, Львів, ц. к. Намісництво або ул. Словацького 16.

ОПОВІСТКИ.

Середа дня 14 падолиста 1917.

Нині: 14. падолиста гр. кат. Косми, римокат. Йосафата.

Завтра: 15. падолиста гр. кат. Акинтина, римокат. Леопольда.

○ Позір Правники! Загальні Збори Товариства українських правників у Львові, відбудуть ся в суботу дня 17. падолиста б. р. о годині 5. по полудни в сали Товариства Бесіда у Львові при ул. Костюшки з слідуочим дневним порядком: Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів, звід уступаючого виділу, вибори голови і нового виділу, внесення членів. Товаришів правників просимо о численну участь. За виділ Др. Євгеній Гвоздецький, заступник голови, ц. к. судія Володимир Целевич секретар.

○ Дирекція „Рускої Шадниці“ в Перемишлі подєє до відомо, що від дня 1. падолиста, с. р. буде платити від нових вкладок 3 1/2% для приватних сторів, а для фінансових інституцій 3%. — Натомість від давних вкладок знизжує відсоткову стопу на 3 1/2% від дня 1. січня 1918.

Мирові демонстрації у Відні.

Остання неділя минула під знаком великих мирових демонстрацій, уладжених соціалістичним клубом в так званім концертнім домі. — Вже від рава громадили ся великі товпи робітників в своїх цюкалях по ділянцях, почім о коло 9 години раво рушили зі всіх сторін до середмістя маси мушин, жінок і дітей, несучи табличі з відповідними написями. — Тому, що концертний дім показав ся за малий, значна часть згромаджених герейшла на так званій ховзанковий тор, де відбули ся другі збори. — З балькову промовляли до товпи по черзі пять бесідників, домагаючись мира на засаді порозуміння, а поборюючи всякі забори і анексії загі.

Слухачі демонстрували дуже живо. — Посол Глекель домагав ся, щоби осередні держави звернули ся сейчас до противників з відзачем, щоби негайно почати мирові переговори. Пролетаріят не занекає жадного середника, щоби своє жадає здійснити.

Поліційні власти не мали причини вмішувати ся.

З австрійської головної кватири.

8 дня 13. падолиста 1917.

на Італійським фронті

В області семи громад відібрано неприятели далішї стан вища в горах. На сід від Grigno здобули австро угорські війська укріпленє становиче Leone на Cima di Campo; рівночасно висаджено і обсаджено укріпленє становиче Cima di Lan. З упадком тих двох верів зломано найсильнішу заперу Італійських граничних укріплень Ми заняли Lamont Fonzoaso. Війська пільного маршалка Конрада полонили в останній дний понад 2.500 бранців.

В долині Cordevole знищено Італійський полк і приневолено до здачі Ми взяли в полон полковника, 4 штабових офіцерів і 4000

бранців. Над долиною Ріаве місцями живійша діяльність бойова.

На східнім фронті:

Крім підпринять пробових відділів коло городища нічого нового.

Македонський фронт:

Положенє незмінене.

Шеф Генерального Штабу.

З німецької головної кватири.

8 дня 13. падолиста.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка барзського наслідн. престоло Рупрехта:

В Фляндрії відкинули ми огнем і наступом сильні вивідні відділи, які рано підняли були проти наших становищ Бельгійці в області Ізери а Англіїці на боєім фронті. Артилерійна борба була слабша, як попередніми днями.

Вечером скріпив ся огонь коло Діксміден і на кількох відтинках головного боевого поля.

Фронт пруського наслідника престоло:

На північ від Bruyeres дав рішучо переведений приступ нашої піхоти полонених і скоро стріли. На східнім березі Мози була артилерійна діяльність за дня живою. Поручник Боугарц осягнув 22. підфельдфебель Буклер 25 воздушну побіду.

Східний фронт:

На полудни від залізниці Рига-Петроград відперли наші пости наступ російського пробового відділу. На полудневий схід від Городечке мало підпринять німецьких і австро-угорських пробових військ успіх.

На македонським фронті зріс артилерійний огонь на горах на схід від Паральово в луці Черни до значної сили.

Італійський фронт:

В Сімох громадах видерли ми Італійцям гору Льянгару. В горах між долиною Сугани а Цісмон поступають війська здобули панцирний форт Леоне на Cima di Campo і панцирні форти Cima di Lan, Fonzoaso в наших руках. Над долиною Пявою зріс артилерійний огонь.

Перший генеральний кватир-майстер Людендорф.

АРЕНДА ПОЛЯ НАФТОВОГО.

В ціли аренди около 400 моргів поля нафтового на літ 25 від 1920 р. почавши в громаді Олака (повіт Дрогобич) розписує ся отсим офертову розправу з речинцем до дня 20 падолиста 1917 року.

Близших поясненє уділять на случай потреби начальник громади, на якого руки належить вносити письменні оферти в замкнених ковертах і долучити до кожної оферти вадюм у висоті 50.000 К (пятьдесять тисяч корон) або готівкою або у вартісних паперах, маючих пуліярне забезпеченє або долучити посвідки Банку промислового Королівства Галичини і Володимирії з Великим Князівством Краківським у Львові або його Філії у Дрогобичи або Експозитури в Бориславі на здепоновану квоту 50.000 К в готівці або вартісних паперах з забезпеченством пуліярним, а то титулом вадюм до оферти на аренду теренів нафтових, власність громади Олака становлячих.

Гринь Янів

Начальник громади Олака, почта Підбуж.

Олака, дня 15. жовтня 1917 р.

Ц. к. австрійський військовий фонд для вдів і сиріт

під протекторатом Іх Цісарських Велич. Цісаря Карла і Цісареві Зити. (Відділ забезпечень). — Краєве Бюро для Східної Галичини у Львові
ц. к. Намісництво. Бюра: Львів, ул. Словацького 16.

Обезпечене в 7-мій воєнній позичці

ц. к. австрійським військовим Фондом для вдів і сиріт (Відділ забезпечень).

Життєве обезпечення получене з підпискою воєнної позички є найдешевшим і найвигіднішим способом обезпечення при одночаснім сповненню горожанського обов'язку супроти держави. Обезпечене сейчас важне по зложенню першої премії.

Без лікарських оглядин від 500 до 5.000 Корон.

Обезпечитись може кождий мужчина і кожда жінка від 15 до 50 літ.

Новість: Обезпечене дітий.

Обезпечене в амортизаційній позичці коштує річно:

8—20

на літ:	10	12	15	16	18	20
Корон:	77.—	63.—	48.—	44.50,	39.50	35.—

Обезпечене в державних бонах на літ 9, платне по десяти роках готівкою — річно Корон 90.—.

На случай смерті безплатно виплата без дальших оплат.

Жовнірів у полі обезпечуєть ся без яких-небудь доплат.

Обезпечення ті переводить на основі умови з ц. к. військовим фондом для вдів і сиріт ц. к. удриг. Товариство житєвих обезпечень.

Австрійський Фенікс у Відни.

Складаючи цілу премію відразу льокують свій капітал дуже корисно а без ризика — бо на случай вчаснійшої смерті крім обезпеченої облігації звертаєть ся сейчас неужиті премії.

Кождий горожанин, що бажає підписати позичку, повинен се зробити виключно за посередництвом ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, містючи обезпечене в воєнній позичці — не лише з огляду на се, що тут є обезпечене найдешевше, але також із огляду на ціли Фонду.

Вияснення дають уповаженні Мужі довіря і Бюро ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, Львів, ц. к. Намісництво або ул. Словацького 16.

Оголошене.

Вільний від війська, студент прав —
шукає занятя. Адміністрація
під „Вільний“.

2—2

Канцелярія адвокаська

у Львові глядає конципіента. Посада під корисними умовами до обнятя зараз. Відомість
Адмін. „Укр. Слова“ під „Конципіент“.

3—3

Купуйте і замовляйте!
Календарець „РУСАЛКА“
за 1918 рік

Ціна 40 сот. (з пересилкою 45 сот.).
10 шт. К 4, 25 шт. К 9, 50 шт. К 17 вже оплачено

В красній оправі як нотес К 1.20

Замовлення приймає і висилає по одержанню готівки: А. ОКОВИШ, Львів, Кадецька 4.

9—50

„Карпатія“

Товар. взаїмних обезпечень на жите і ренти
у Львові ул. Руська ч. 18.
приймає

обезпечене VII. воєнної позички

за дуже низькими преміями під дуже корисними умовами.

Павів і Павів, які бажали би бути помічниками в приєднуваню таких обезпечень просить ся звернути ся письменно або устно до дирекції Товариства на висше подану адресу.

3—3

Відтяти і по виповненню післати на адресу: Ukrainische Abteilung des „Anker“ Wien XVIII. Hühnergasse 19/12.

Рік основаня товариства 1858.
Загальне майно з кінцем 1916 р. 234 мільонів кор.

Товариство обезпечень життя і ренти
Відень I. Hoher Markt 11. (Ankerhof)
офіс

Рік основаня товариства 1858.
Виплачені обезпечення більше як пів мільярда кор.

завдяки своему довголітньому існуванню і великій своїй масовій силі з нагоди VII. державної воєнної позички своїм членам і найширшим народним масам свої воєнної позичковій обезпечення „НА ЯЛІНКУ“ зобов'язують ся відповідно до висоти премій вручити обезпеченому по 12 або 16 літах, а в разі його скоршої смерті сейчас його родині умовлене убезпечене хочби його смерть наступила на війні у двобій або через самовбийство.

Убезпечити можна
Кожду здорову особу до 55 р. життя.
навіть діти,
Повисше 55 літ треба лікарських оглядин.
Рідня може обезпечити
навіть тих, що в полі або полоні!

Від 500 до 5000 корон
без лікарських оглядин
повисше 5000 К треба вже
лікарських оглядин.

Премія від кождих 1000 К обезпечення
При 12-літнім обезпеченню лише 66 К 33.50, 17.20, 6.—
При 16 „ 46 К 23.50, 12.—, 4.10
а через потручене в користь обезпеченого 9 К надвижок
відсотків (арт. 7. усл. обезп.) всего 57 зглядно 37 К річно.

Найдешевше
обезпечене життя!
Найліпший дарунок
на уродини, хрестини,
іменини, на виправу
або віно.

Нема
воєнного
додатку!
ні
стемплевих
оплат!

3—8

ВНЕСОК

на воєнно-позичкове обезпечене з 12-(16) літним реченцем*).

Не виповнювати! Премія: К		Не виповнювати! Грамота ч.	3. В яких ратах має бути премія сплачувана? Чи річних, піврічних, 1/4 річних, місячних?	В	ратах по К
Відповісти на всі питання чітко і докладно.			4. В якому службовім відношенню до війська остає обезпечений?		
1. а) Імя і назвико обезпеченої особи. Що до жінок також їх родові назвико.	а)		б. а) Чи вже тов. обезпечень відкинуло вже коли цілковито або в часті внесене на обезпечене, коли, де і яке Товариство?	а)	
б) Ії знане? занятє?	б)		б) Чи є в тов. Якор вже яке Ваше обезпечене без лікарських оглядин?	б)	
н) Дати уродження.	в) уродж. в		6. а) Чи обезпечений є тепер здоровий?	а)	
	дня		б) Чи терпить або терпів на яку небудь слабкість або уломність яку, коли, як довго?	б)	
г) Місце замешканя (Точна адреса).	г) Місцевість	Улиця	в) Хто є домашнім лікарем?	в)	
2. На яку суму має звучати обезпечене:	К	номінальної VII. австр. воєнної позички (5 1/2% амортизац. позичка).	7. Кому має ся післати грамоту обезпечення?		

*) Щоб Товариство знало чи обезпечений бажає бути обезпеченим через 12 чи через 16 літ належить перерешувати небажане.

дня 1917. Вплачено рівночасно через

Імя: К

Назвико:

Підпис обезпечуючого
(За особи, котрі самостійно не можуть зобов'язувати ся, му-
сить бути внесок підписаний через їх правного заступника).